

GAJNICAMA U
Sanatoriju
Vitalis
svakog dana
može biti
primljeno 25
korisnika

Od tri tisuće staraca smješter



► nepokretni starci, koji nerijetko boluju od raznih teških i akutnih bolesti, a među njima je puno i oboljelih od karcinoma, pa čak i zaraznih bolesti. O njima brigu vode ljudi koji za to nisu stručno osposobljeni. Dok privatni vlasnici domova umirovljenika moraju po pravilniku o takvim domovima, zapošljavati određeni broj medicinskih sestara, fizioterapeuta, ugovorenih liječnika raznih specijalnosti, defektologa... udomiteljska obitelj za posve istu, ako ne, što se njihova zdravstvenog stanja tiče, i goru kategoriju korisnika, nema nikakvih zakonskih obveza vezanih za njihovu zdravstvenu skrb.

Daljnji podaci iz izvještaja još su porazniji! Od 2225 registriranih udomitelja čak 460 njih nema završenu ni osnovnu školu, a među njima je 51 nepismeno. Teški psihički bolesnici, invalidi, nepokretne osobe, kronični bolesnici povjereni su na doživotnu brigu većinom nepismenim ljudima i onima koji sa zdravstvom nemaju veze jer su bravari, kovinotokari, krojačice, šoferi...

Udomitelji su čak postali i oni koji nemaju vlastitu kuću, pa je tako među njima 100 ljudi koji su i sami podstanari i 127 onih koji žive u zajedničkom domaćinstvu s vlastitim starim roditeljima.

■ **SKRB BEZ NADZORA** Anka Veit jedna je od vlasnica privatnih domova umirovljenika

u Zagrebu koja ima vrlo kritično mišljenje o udomiteljstvu kao alternativnom smještaju starih i nemoćnih ljudi: "Jedna se domaćica ne može istodobno baviti sa 15 psihijatrijskih pacijenata. Često čujemo horor priče od obitelji koje nam povjeravaju svoje bližnje, a imali su iskustva s udomiteljstvom."

Govorilači na to da se preko Ministarstva financija godišnje za udomljavanje izdvoji najmanje 71 milijun kuna, izračunali smo da bi se tim novcem u samo godinu dana moglo sagraditi pet novih domova umirovljenika opremljenih za punu zdravstvenu skrb, i to za stalni smještaj 700 korisnika, gdje bi se moglo zaposliti najmanje 400 medicinskih sestara, fizioterapeuta, liječnika...

■ **OBJAŠNENJE** I predsjednica Udruge poslodavaca privatnih domova umirovljenika Dubravka Lekić preko Hrvatske udruge poslodavaca, čija je članica, već nekoliko godina pokušava na svim nadležnim državnim razinama objasniti da područje smještaja starih i nemoćnih u ustanove ne pripada socijalnom, nego zdravstvenom sektoru. Gospođa Lekić, po struci viša medicinska sestra, i sama je vlasnica prvog hrvatskog privatnog doma za smještaj potpuno nepokretnih i nepokretnih starijih osoba osnovanog prije deset godina. Prije 14 godina osnovala je i prvi privatni Cen-

NEPRAVDA U državnim domovima živi 40% ljudi koji bi mogli plaćati punu cijenu, tvrdi Dubravka Lekić

SANATORIJ VITALIS: CJELODNEVNI BORAVAK

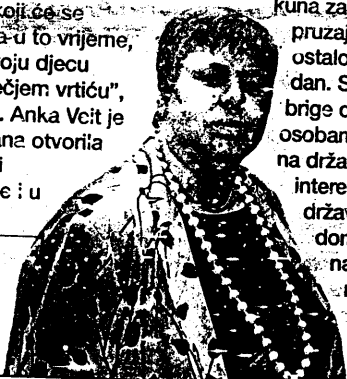
Danju u domu, noću kod kuće

Napisala Nelija VRŽINA
Snimio Ivica LAJTNER

Anka Veit, vlasnica i osnivač ustanove Sanatorij AV Vitalis u zagrebačkim Gajnicama, po struci je medicinska sestra, a davnašnju želju da otvori vlastiti dom za stare i nemoćne ljude ostvarila je prije pet godina, kad se vratila iz Njemačke, gdje je 35 godina radila u velikim kliničkim centrima i domovima. Cjelodnevni smještaj dogovara se s korisnicima potpisivanjem ugovora koji vrijedi mjesec dana. On se automatski produžava ako korisnik ili njegova obitelj ne prekinu ugovor 14 dana prije isteka mjeseca. U Sanatoriju AV Vitalis nude i uslugu dnevnog boravka koja podrazumijeva brigu o starijoj osobi od osam do 18 sati.

"Osobe koje rade, a žive s roditeljem, dok su na poslu, povjeravaju svog starijeg člana obitelji domu koji će se brinuti za njega u to vrijeme, baš kao što svoju djecu ostavljaju u dječjem vrtiću", kaže Anka Veit. Anka Veit je prije godinu dana otvorila dom za starije i nemoćne osobe i u Lovranu. Tamo

ANKA VEIT Dom Vitalis otvoren je prije pet godina



nudi i apartmanski smještaj u koji se uz stariju osobu može smjestiti i član njezine obitelji, ali za takvom vrstom usluge odaziv, kaže vlasnica, nije onakav kakav su očekivali. Oba doma mogu primiti 25 korisnika za cjelodnevni boravak.

"U domu imamo fizioterapeuta, koji vježba naše pokretne i polupokretne pacijente", kaže liječnica Sanja Tadić, ujedno i rukovoditeljica doma. "Ovo je na neki način ekskluzivan dom. Ljudi u njemu nisu samo smješteni, s njima se puno radi. Oni koji su bili u jako lošem stanju po dolasku u naš dom postanu ono što su bili nekoliko godina ranije. Dođu u kolicima i nakon nekolicina tjedana prohodaju."

Vlasnica dodaje kako cijena od pet tisuća kuna mjesečno možda zvuči puno za hrvatske prilike, ali kada se to podijeli sa 30 dana u mjesecu, dobije se cijena od 180 kuna za brigu koju korisniku pružaju liječnica, sestre i ostalo osoblje 24 sata na dan. Smatra da bi projekt brige o nemoćnim osobama trebao zaživjeti na državnoj razini. "Bilo bi interesantno kad bi država subvencionirala domove jer bi na taj način veći broj ljudi mogao sebi omogućiti smještaj u njemu", kaže Anka Veit.

SKRB Za punu skrb u domu se plaća cijena od 180 kuna mjesečno

